

Návrh

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne ...2014

o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 - 2024

Vláda nařizuje podle § 42 odst. 4 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 477/2001 Sb., č. 188/2004 Sb. a zákona č. 154/2010 Sb. (dále jen „zákon o odpadech“):

§ 1

Vyhlašuje se v souladu s právem Evropské unie¹ Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 - 2024, uvedený v příloze k tomuto nařízení.

§ 2

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

předseda vlády

ministr životního prostředí

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic

Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (závazná část)

1 Závazná část

Závazná část Plánu odpadového hospodářství České republiky je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů a pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Závazná část reflektuje strategii a vytyčené priority rozvoje odpadového hospodářství na další období.

Závazná část obsahuje cíle, zásady a opatření, které zohledňují politiku životního prostředí ČR, evropské závazky ČR a potřeby současného odpadového hospodářství v ČR. Závazná část Plánu odpadového hospodářství ČR, je založena na principu dodržování hierarchie nakládání s odpady (dále rovněž „hierarchie“).

1.1 Strategické cíle odpadového hospodářství ČR na období 2015 - 2024

- 1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.**
- 2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.**
- 3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“².**
- 4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.**

1.2 Zásady pro nakládání s odpady

V zájmu splnění strategických cílů odpadové politiky České republiky je nutno přijmout zásady pro nakládání s odpady.

Zásady:

- a) Předcházet vzniku odpadů prostřednictvím plnění „Programu předcházení vzniku odpadů“ a dalšími opatřeními podporujícími omezování vzniku odpadů.**

² Snaha EU přiblížit se „recyklační společnosti“, a to prostřednictvím úsilí o zamezení vzniku odpadů a o využívání odpadu jako zdroje. V souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a cílem vytvoření recyklační společnosti by měly členské státy podporovat používání recyklovatelného materiálu, např. recyklovatelného papíru, a pokud je to možné, neměly by podporovat skládkování nebo spalování těchto recyklovatelných materiálů. (zdroj: rámcová směrnice o odpadech 2008/98/ES)

- b) Při nakládání s odpady uplatňovat **hierarchii nakládání s odpady**. S odpady nakládat v pořadí: předcházení vzniku, příprava k opětovnému použití, recyklace, jiné využití (např. energetické využití) a na posledním místě odstranění („bezpečné odstranění“), a to při dodržení všech požadavků, právních předpisů, norem a pravidel pro zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí.
- Při uplatňování hierarchie podporovat možnosti, které představují nejlepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí. Zohledňovat celý životní cyklus výrobků a materiálů, a zaměřit se na snižování vlivu nakládání s odpady na životní prostředí.
- c) Podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpady jako zdroje surovin, kterými jsou nahrazovány primární přírodní suroviny.
- d) Podporovat nakládání s odpady, které vede ke zvýšení hospodářské využitelnosti odpadu.
- e) Podporovat přípravu na opětovné použití a recyklaci odpadů.
- f) Nepodporovat skládkování nebo spalování recyklovatelných materiálů³.
- g) U zvláštních toků odpadů je možno připustit odchýlení se od stanovené hierarchie nakládání s odpady, je-li to odůvodněno zohledněním celkových dopadů životního cyklu u tohoto odpadu a nakládání s ním.
- h) Při uplatňování hierarchie reflektovat zásadu předběžné opatrnosti a předcházet nepříznivým vlivům nakládání s odpady na lidské zdraví a životní prostředí.
- i) Při uplatňování hierarchie zohlednit zásadu udržitelnosti včetně technické proveditelnosti a hospodářské udržitelnosti.
- j) Při uplatňování hierarchie zajistit ochranu zdrojů surovin, životního prostředí, lidského zdraví s ohledem na hospodářské a sociální dopady.
- k) Jednotlivé způsoby nakládání s odpady v rámci České republiky musí vytvářet komplexní celek zaručující co nejmenší negativní vlivy na životní prostředí a vysokou ochranu lidského zdraví.

1.3 Zásady pro nakládání s vybranými druhy odpadů

1.3.1 Prioritní odpadové toky

Dále navržené cíle, zásady a opatření vycházejí z požadavků evropských právních předpisů, především z ustanovení rámcové směrnice o odpadech, směrnice o obalech, směrnice o výrobcích s ukončenou životností (elektrozařízení, baterie a akumulátory, automobily) a směrnice o skládkách a odpovídají platné hierarchii nakládání s odpady.

Při stanovení zásad, cílů a opatření jsou vzaty v úvahu priority odpadového hospodářství ČR s ohledem na jeho stav a možnosti.

1.3.1.1 Komunální odpady

Za účelem splnění cílů evropské směrnice 2008/98/ES, o odpadech plnit tyto stanovené cíle.

³ Vymezení a definice budou zakotveny do právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství

Cíle:

- a) Do roku **2015 zavést tříděný sběr** minimálně pro odpady z **papíru, plastů, skla a kovů**.
- b) Do roku **2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci** alespoň u odpadů z materiálů jako je **papír, plast, kov, sklo**, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.

Cíle vycházejí ze směrnice 2008/98/ES, o odpadech⁴.

Tabulka 1: Pro cíl b) se navrhuje stanovení postupných hodnot v určených letech

Rok	Cíl
2016	46 %
2018	48 %
2020	50 %

Zásady:

- a) Zachovat, podporovat a rozvíjet samostatný komoditní sběr (papír, plast, sklo, kovy) s ohledem na cíle stanovené pro jednotlivé materiály a s ohledem na vyšší kvalitu takto sbíraných odpadů.
- b) Zachovat a rozvíjet dostupnost odděleného sběru využitelných odpadů v obcích.
- c) V obcích povinně zajistit (zavést) oddělený (tříděný) sběr využitelných složek komunálních odpadů, minimálně papíru, plastů, skla a kovů.
- d) Systém sběru komunálních odpadů stanovuje obec⁵ s ohledem na požadavky a dostupnost technologického zpracování odpadů. Systém sběru stanoví v samostatné působnosti obec obecně závaznou vyhláškou.
- e) Rozsah a způsob odděleného sběru stanoví obec s ohledem na technické, environmentální, ekonomické a regionální možnosti a podmínky dalšího zpracování odpadů, přičemž oddělený sběr musí být dostatečný pro zajištění cílů POH pro komunální odpady.
- f) Obec je povinna dodržovat hierarchii nakládání s odpady, tedy především přednostně nabízet odpady k recyklaci, poté k jinému využití a pouze v případě, že odpady není možné využít předávat je k odstranění. Od této hierarchie je možné se odchýlit jen v odůvodněných případech se souhlasem orgánů státní správy v souladu s platnou

⁴ Česká republika má možnost se rozhodnout, jaký způsob výpočtu použije pro sledování cíle pro komunální odpady, a to v souladu s Rozhodnutím komise 2011/753/EU ze dne 18. listopadu 2011, kterým se zavádí pravidla a metody výpočtu pro ověření dodržování cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES.

⁵ Dle § 44 odst. 8 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, mohou obce k zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem vytvořit dobrovolný svazek obcí. Dle § 44 a § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, mohou obce vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených, a to i za účelem zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění.

legislativou a nedojde-li tím k ohrožení nebo poškození životního prostředí nebo lidského zdraví a postupuje-li se v souladu s plány odpadového hospodářství.

- g) Upřednostňovat environmentálně přínosné, ekonomicky a sociálně únosné technologie zpracování komunálních odpadů.
- h) Zachovat a rozvíjet spoluúčasť a spolupráci s producenty obalů a dalšími výrobci podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“, na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití příslušných složek komunálních odpadů.
- i) Před změnou systému sběru a nakládání s komunálními odpady v celorepublikovém měřítku vždy provést důkladnou analýzu se zahrnutím environmentálních, ekonomických, sociálních hledisek a podrobit ji široké diskusi všech dotčených subjektů.
- j) Mechanickou úpravu směsného komunálního odpadu tříděním podporovat pouze jako doplňkovou technologii úpravy odpadů před jejich dalším materiálovým a energetickým využitím. Tato úprava nenahrazuje oddělený sběr využitelných složek komunálních odpadů.

Opatření:

- a) Legislativně zakotvit povinnost a podmínky tříděného sběru komunálních odpadů v obcích.
- b) Důsledně kontrolovat zajištění tříděného sběru využitelných složek komunálních odpadů, minimálně komodit papír, plasty, sklo a kovy.
- c) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- d) Průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s KO a jeho kapacitní možnosti a navrhovat opatření k jeho zlepšení.
- e) Zařazovat tříděný odpad, získaný v rámci odděleného sběru v obcích, jako komunální odpady (s obsahem obalové složky), tj. skupinu 20 Katalogu odpadů.
- f) Legislativně umožnit (povolit) v období hospodářské recese nebo při dlouhodobém poklesu poptávky po „druhotných surovinách“ z odpadů vhodných k recyklaci za určitých podmínek i jiné způsoby jejich využití jako např. energetické využití (např. papír, plast), biologické využití (např. papír), a pokud prokazatelně neexistuje environmentálně vhodná a ekonomicky únosná alternativa využití, pak umožnit se souhlasem orgánů státní správy tento odpad odstranit, uložit na skládku.
- g) Na úrovni obce informovat jednou ročně občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru odpadů a o nakládání s dalšími složkami komunálních odpadů. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálních odpadů. Minimálně jednou ročně zveřejnit kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.
- h) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady na regionální úrovni.

1.3.1.1.1 Směsný komunální odpad

Směsný komunální odpad je odpad zařazený dle Katalogu odpadů pod kód 200301 a pro účely stanovení cíle jde o zbytkový odpad po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů, které budou dále přednostně využity.

Plnit:

Cíl:

- a) **Směsný komunální odpad** (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) **zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.**

Zásady:

- a) Významně omezit skládkování směsného komunálního odpadu.

Opatření:

- a) Legislativně definovat možnosti a podmínky energetického využití směsného komunálního odpadu, především ve vazbě na rámcovou směrnici o odpadech a v ní stanovené energetické účinnosti zařízení a s ohledem na ochranu ovzduší.
- b) Průběžně upravovat poplatek za skládkování využitelných komunálních odpadů tak, aby jeho výše znevýhodňovala skládkování těch druhů odpadů, které bude od roku 2025 zakázáno skládkovat, v souladu s hierarchií nakládání s odpady, včetně směsného komunálního odpadu, a to i s ohledem na přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám jako jsou legislativa EU, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí apod., při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a s ohledem na sociální únosnost pro občany.
- c) Vhodnou formou legislativně stanovit od roku 2025 zákaz skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu⁶.
- d) Podporovat budování odpovídající efektivní infrastruktury nutné k zajištění a zvýšení energetického využití odpadů (zejména směsného komunálního odpadu).
- e) V adekvátní míře energeticky využívat směsný komunální odpad, při splnění minimální energetické účinnosti zařízení, ve stávajících zařízeních umožňujících přímé spálení směsného komunálního odpadu bez předchozí úpravy, nebo po úpravě mechanicko-biologickou úpravou (MBÚ) následným spálením/spoluspálením jeho energetické frakce za dodržování platné legislativy v oblasti ochrany ovzduší.
- f) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání se směsným komunálním odpadem na regionální úrovni.

⁶ Opatření bude realizováno ve vazbě na EU (viz. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. května 2012 o Evropě účinněji využívající zdroje č. 2011/2068 (INI): „Evropský parlament vyzývá proto Komisi, aby do roku 2014 předložila návrhy s cílem postupně na evropské úrovni zavést všeobecný zákaz skládek odpadů a do konce desetiletí také postupný zákaz spalování recyklovatelného a kompostovatelného odpadu“.

1.3.1.2 Živnostenské odpady

Za účelem ekonomicky vyrovnaného nakládání s komunálními odpady v obcích a za účelem zajištění plnění cíle evropské rámcové směrnice o odpadech pro tříděný sběr minimálně odpadů z papíru, plastů, skla a kovů a dalšího recyklačního cíle směrnice o odpadech, přijmout a dodržovat:

Zásady:

- a) Zapojit původce vybraných živnostenských odpadů, tj. vybrané právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, produkující komunální odpad na území obce, do systému nakládání s komunálními odpady v obci.
- b) V obcích stanovit v rámci systému nakládání s komunálními odpady také pro zapojené živnostníky. Stanovit způsob sběru jednotlivých druhů odpadů, minimálně však oddělený sběr papíru, plastů, skla, kovů a směsného komunálního odpadu, pro zapojené původce.
- c) Zpoplatnit zapojení podnikajících fyzických nebo právnických osob do obecního systému nakládání s komunálními odpady.
- d) S živnostenskými odpady zapojených původců nakládat jako s komunálními odpady od občanů podle stejných zásad hierarchie nakládání s odpady.
- e) Umožnit obcím zapojit do svých systémů nakládání s komunálními odpady vybrané druhy živností jen do určité maximální měrné produkce odpadů (složení a množství), kterou bude daný systém obce schopen absorbovat. Nad rámec této produkce bude mít určený živnostník i nadále povinnosti původce odpadů.

Opatření:

- a) Legislativně zakotvit zapojení vybraných právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání do obecních systémů nakládání s komunálními odpady (subjekty z neprůmyslové výrobní sféry, administrativy, ze služeb a obchodu).
- b) Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu vytvořit metodiku zapojení vybraných živností (dle CZ-NACE) do obecních systémů nakládání s komunálními odpady a to včetně specifikace základních typů živností, druhů odpadů, minimálně pro využitelné složky komunálních odpadů a směsný komunální odpad. Rovněž vytvořit metodiky pro stanovení měrné produkce odpadů a metodiky výpočtu poplatku pro živnostníky za zapojení do systému nakládání s komunálními odpady (Ministerstvo životního prostředí).
- c) Průběžně vyhodnocovat systém obce pro nakládání s komunálními odpady a jeho kapacitní možnosti v souvislosti s maximální limitující produkcí živnostenských odpadů, se kterou se může živnostník do systému zapojit. Průběžně tento maximální limit produkce upravovat dle místních podmínek obce.
- d) Rozšířit kontrolní pravomoci obcí, zejména o sankce a vytvořit systém kontrol živnostníků v oblasti nakládání s odpady ve spolupráci s živnostenskými úřady.
- e) Upravit evidenci odpadů právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, produkujících komunální odpady a zapojených do obecního systému nakládání s komunálními odpady.

- f) Na úrovni obce informovat jednou ročně podnikajících fyzické nebo právnické osoby a účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru odpadů a o nakládání s nimi. Minimálně jednou ročně zveřejnit kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.
- g) Aktivně informovat podnikající fyzické nebo právnické osoby vybraných živností (dle CZ-NACE) o povinnosti zapojit se do obecních systémů nakládání s komunálními odpady.

1.3.1.3 Biologicky rozložitelné odpady

1.3.1.3.1 Biologicky rozložitelné komunální odpady

Za účelem splnění cílů evropské směrnice 1999/31/ES o skládkách, omezení množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky, dosáhnout:

Cíl:

- a) **Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen „BRKO“) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995.**

Zásady:

- a) V obcích povinně stanovit systém odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a nakládání s nimi, minimálně pro bioodpady rostlinného původu.
- b) Podporovat a rozvíjet systém sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů.
- c) Podporovat maximální využívání biologicky rozložitelných odpadů a produktů z jejich zpracování.
- d) Podporovat budování a rozvoj infrastruktury nutné k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů.

Opatření pro nakládání s BRKO a ostatními BRO:

- a) Legislativně vymezit pojmy v této oblasti.
- b) Pro jednotlivé skupiny biologicky rozložitelných odpadů stanovit jejich vlastnosti a požadavky na sběr a nakládání s nimi.
- c) Legislativně zakotvit povinnost obcí stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, odděleného sběru a nakládání s biologicky rozložitelnými odpady na území obce a to minimálně pro biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu, dále povinnost obcí určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce

- odděleně odkládat biologicky rozložitelné odpady, minimálně biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu.
- d) Legislativně zakotvit povinnost fyzických osob a původců napojených na systém obce, biologicky rozložitelné odpady odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití podle systému stanoveného obcí, pokud odpady sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
 - e) Legislativně zakotvit povinnost obcí stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování a odděleného sběru papíru, a povinnost obcí určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce odkládat papír, který produkují jako odpad.
 - f) Legislativně stanovit povinnost fyzických osob a původců napojených na systém obce, papír odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití podle systému stanoveného obcí, pokud odpad sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
 - g) Systém bude vycházet z technických možností a způsobů využití biologicky rozložitelných odpadů v obci v návaznosti na nakládání s komunálními odpady v regionu. Přičemž mechanicko-biologická úprava a energetické využití biologicky rozložitelné složky obsažené ve směsném komunálním odpadu nenahrazují povinnost obce zavést systém odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a jejich následné využití.
 - h) Důsledně kontrolovat zajištění odděleného sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů.
 - i) Na úrovni obce informovat jednou ročně občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a o nakládání s nimi. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku biologicky rozložitelných odpadů. Minimálně jednou ročně zveřejnit kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.
 - j) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, komunitní a obecní kompostování biologicky rozložitelných odpadů u fyzických osob. Program podpory domácího, komunitního a obecního kompostování a jeho naplňování ve spolupráci s obcemi se doporučuje zapracovat do krajských plánů odpadového hospodářství.
 - k) Podporovat výstavbu zařízení pro aerobní rozklad, anaerobní rozklad, energetické využití a přípravu k energetickému využití. Vytvořit přiměřenou síť těchto zařízení v regionech pro nakládání s odděleně sebranými biologickými rozložitelnými odpady z obcí a od ostatních původců, včetně kalů z čistíren odpadních vod.
 - l) Stanovit minimální požadavky na technologie pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů a na vlastnosti výstupních produktů, za účelem dosažení vysokého využití produktů a splnění všech nároků na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
 - m) Podporovat využití kompostů vyrobených z biologicky rozložitelných komunálních odpadů, tj. biologických odpadů získaných z odděleného sběru BRKO, k aplikaci do půdy. Vytvořit podmínky k odbytu výstupních produktů ze zpracování odděleně sebraných biologicky rozložitelných odpadů, kompostu a digestátu, především pro využití v zemědělské výrobě a také v obcích.
 - n) Ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství stanovit zemědělcům povinnost částečně nahradit průmyslová hnojiva hnojivy vyrobenými z odpadů, která splňují kvalitativní požadavky na běžná hnojiva.
 - o) Legislativně umožnit a podporovat energetické využití biologicky rozložitelných odpadů obsažených ve směsném komunálním odpadu, který je obecně s ohledem na heterogenitu materiálu a koncentraci rizikových látek a prvků nevhodný pro přímé kompostování, jejich zpracování v bioplynových stanicích nebo zpracování jinými biologickými metodami.
 - p) Podporovat výstavbu zařízení pro energetické využití směsného komunálního odpadu.

- q) Podporovat energetické využívání směsného komunálního odpadu, při splnění minimální energetické účinnosti zařízení, ve stávajících zařízeních umožňujících přímé spálení směsného komunálního odpadu bez předchozí úpravy, nebo po úpravě mechanicko-biologickou úpravou (MBÚ) následným spálením/spoluspálením jeho energetické frakce za dodržování platné legislativy v oblasti ochrany ovzduší.
- r) Důsledně kontrolovat provoz zařízení na zpracování a využívání biologicky rozložitelných odpadů provozovaných v areálu skládky odpadů s cílem zamezit skládkování těchto odpadů, které je zakázáno ukládat na skládky.
- s) Důsledně kontrolovat nakládání s odpadem ze stravovacích zařízení a s odpady vedlejších živočišných produktů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009.
- t) Legislativně umožnit využívat v zemědělských bioplynových stanicích (do 5 % jejich kapacity) biologicky rozložitelné odpady podobné cíleně pěstované biomase (např. travní seče z fotbalových hřišť apod.).
- u) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s biologicky rozložitelnými odpady na regionální úrovni.
- v) Průběžně upravovat poplatek za skládkování komunálních odpadů tak, aby jeho výše znevýhodňovala skládkování recyklovatelných a využitelných druhů odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady, včetně těch, které obsahují biologicky rozložitelnou složku, a to i s ohledem na přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám jako jsou legislativa EU, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí apod., při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a občany.
- w) Vhodnou formou legislativně stanovit od roku 2025 zákaz skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu.
- x) Zajistit kvalitní datovou základnu o produkci biologicky rozložitelných odpadů a nakládání s nimi, včetně údajů o zařízeních ke zpracování biologicky rozložitelných odpadů.
- y) U zemědělských odpadů⁷ podporovat jejich zpracování technologiemi jako je anaerobní rozklad (digesce, fermentace), aerobního rozklad (kompostování) nebo jinými biologickými metodami.
- z) Legislativně stanovit parametry pro výstupy ze zařízení zpracovávající bioodpad, které budou využívány do životního prostředí.

1.3.1.4 Stavební a demoliční odpady

Za účelem splnění recyklačního cíle evropské rámcové směrnice o odpadech a přiblížení se „recyklační společnosti“ zabezpečit:

⁷ Zemědělské odpady jsou odpady zemědělského charakteru (rostlinného a živočišného původu), které upravuje vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Konkrétně se jedná o odpady z podskupiny 02 01 - Odpady ze zemědělství, zahradnictví, lesnictví, myslivosti a rybářství rostlinného a živočišného původu.

Cíl:

- a) **Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a recyklaci** odpadů a jiných druhů materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem, nikoliv u nebezpečných stavebních a demoličních odpadů s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů⁸ pod katalogovým číslem 17 05 04.

Cíl vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, o odpadech.

Zásady:

- a) Regulovat vznik stavebních a demoličních odpadů (dále jen „SDO“) a nakládání s nimi s ohledem na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
- b) Maximálně využívat upravené SDO a recykláty ze stavebních a demoličních odpadů.

Opatření:

- a) Legislativně stanovit podmínky pro řízení vzniku stavebních a demoličních odpadů (dále jen „SDO“) a pro nakládání s nimi a tím minimalizovat nebezpečné složky a vlastnosti, přednostně zabezpečit využívání SDO a jejich recyklaci a zajišťovat vysokou kvalitu následného recyklátu.
- b) Řídit se legislativou EU v oblasti „konce odpadu“, a pokud nebude zpracován příslušný legislativní dokument na úrovni EU, pak vypracovat dokument přesně stanovující přechod recyklovaného stavebního a demoličního odpadu na výrobek.
- c) Legislativně zakotvit normy pro jakost recyklátů ze stavebních a demoličních odpadů.
- d) Zajistit povinné používání recyklátů splňujících požadované stavební normy, jako náhrady za přírodní zdroje, v rámci stavební činnosti financované z veřejných zdrojů, pokud je to technicky a ekonomicky možné.
- e) Zamezit využívání neupravených SDO, s výjimkou výkopových zemin a hlušin bez nebezpečných vlastností.
- f) Zjednodušit pravidla pro využívání upravených stavebních a demoličních odpadů a recyklátů z těchto odpadů na povrchu terénu při zachování vysoké míry ochrany životního prostředí a zdraví lidí.
- g) Vypracovat dokument pro nakládání s odpady, které se v budoucnu v komoditě stavební odpady budou vyskytovat – plastová okna, izolační materiály ze zateplení budov apod. s cílem jejich maximálního využití.

⁸ Katalog odpadů je uveden ve vyhlášce č. 381/2001 Sb.

1.3.1.5 Nebezpečné odpady

Za účelem minimalizace nepříznivých účinků vzniku nebezpečných odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí zabezpečit:

Cíle:

- a) **Snižovat měrnou produkci nebezpečných odpadů.**
- b) **Zvyšovat podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů.**
- c) **Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.**
- d) **Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.**

Zásady:

- a) Podporovat výrobu výrobků tak, aby byl omezen vznik nevyužitelných nebezpečných odpadů a tím snižováno riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.
- b) Nakládat s nebezpečnými odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
- c) Podporovat technologie na recyklaci a využití nebezpečných odpadů a technologie na snižování nebezpečných vlastností odpadů.
- d) Důsledně kontrolovat, zda odpad, který úpravou pozbyl nebezpečné vlastnosti, skutečně tyto vlastnosti nevykazuje.
- e) Nevyužívat nebezpečné odpady a nebezpečný odpad, který přestal být odpadem, na povrchu terénu.
- f) Zpřísnit podmínky využívání nebezpečných odpadů jako technologického zabezpečení skládky.
- g) Snižovat množství nebezpečných odpadů ve směsném komunálním odpadu.

Opatření:

- a) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s nebezpečnými odpady na regionální úrovni.
- b) Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálních odpadů.
- c) Ve spolupráci s příslušnými orgány provádět účinnou osvětu o vlivu nebezpečných vlastností odpadů na zdraví člověka a životní prostředí včetně vytvoření metodik.
- d) Zvýšit v případě potřeby počet zařízení na využívání nebezpečných odpadů a zařízení na úpravu odpadů ke snižování a odstraňování nebezpečných vlastností.
- e) Zavést systém podpory pro výstavbu a modernizaci stávajících technologií pro využívání a úpravu nebezpečných odpadů.
- f) Podporovat bezpečné odstranění starých zátěží.
- g) Revidovat a nastavit poplatek za skládkování nebezpečného odpadu na odpovídající úroveň s ohledem na reálný ekonomický stav odpadového hospodářství.

- h) Důsledně kontrolovat množství nebezpečných odpadů používaných jako technické zabezpečení skládek odpadů.
- i) Legislativně stanovit přísnější podmínky pro udělování pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů – zkouška odborných znalostí.
- j) Legislativně stanovit požadavky na osobu odebírající vzorky nebezpečných odpadů určené ke zkouškám k prokázání vlastností odpadu.

1.3.1.6 Výrobky s ukončenou životností s režimem zpětného odběru

Vycházet z odpovědnosti výrobce vybraných výrobků v souladu s principem „znečišťovatel platí“ zahrnující finanční odpovědnost za odpad z výrobků s ukončenou životností, zajištění zpětného odběru výrobků a environmentálně šetrného nakládání s odpady z výrobků, a to v souladu s právem EU.

Pro splnění cílů a požadavků příslušných směrnic o výrobcích s ukončenou životností a pro přiblížení ČR „recyklační společnosti“, za účelem zlepšení nakládání s dále uvedenými skupinami odpadů a minimalizace jejich nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí, přijmout cíle a opatření pro následující skupiny výrobků na konci jejich životnosti.

1.3.1.6.1 Obaly a obalové odpady

Za účelem splnění recyklačního cíle evropské směrnice 2008/98/ES o odpadech a splnění cílů recyklace a využití stanovených evropskou směrnicí o obalech 94/62/ES zabezpečit a dosáhnout:

Cíle:

- a) Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2020.
- b) Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2020.
- c) Zvýšit recyklaci plastových obalů na úroveň 50 % do roku 2020.
- d) Zvýšit recyklaci kovových obalů na úroveň 55 % do roku 2020.
- e) Dosáhnout 55 % celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.
- f) Dosáhnout 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.

Opatření:

- a) Zachovat a rozvíjet stávající integrovaný systém třídění komunálních odpadů, včetně jejich obalové složky a podporovat další rozvoj tohoto systému.
- b) Legislativně zakotvit podmínky tříděného sběru.
- c) Podporovat nakládání s obalovými odpady dle hierarchie nakládání s odpady.
- d) Legislativně zakotvit nové cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů do roku 2020 a stanovit samostatné cíle recyklace a využití pro prodejní obaly určené spotřebiteli viz tabulka č. 2.

Tabulka 2: Cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů.

Indikátor:												
Recyklace – Množství materiálově využitých odpadů z obalů, vztahené k součtu množství jednocestných obalů, které byly uvedeny na trh a množství odpadů vzniklých z opakovaně použitelných obalů.												
Celkové využití - Množství celkově využitých odpadů z obalů, vztahené k součtu množství jednocestných obalů, které byly uvedeny na trh, a množství odpadů vzniklých z opakovaně použitelných obalů. Recyklace se zahrnuje do míry využití jako jedna z jeho forem.												
Recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli - Množství materiálově využitých odpadů z obalů získaných sběrem od spotřebitelů (domácností), vztaheno k množství jednocestných prodejních obalů, které byly uvedeny na trh nebo do oběhu, po odečtení průmyslových obalů.												
Celkové využití prodejních obalů určených spotřebiteli - Množství celkově využitých odpadů z obalů získaných sběrem od spotřebitelů (domácností), vztaheno k množství jednocestných prodejních obalů, které byly uvedeny na trh nebo do oběhu, po odečtení průmyslových obalů.												
A: recyklace B: celkové využití												
Odpady z obalů	do 31. 12. 2015		do 31. 12. 2016		do 31. 12. 2017		do 31. 12. 2018		do 31. 12. 2019		do 31. 12. 2020	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Papírových a lepenkových	75		75		75		75		75		75	
Skleněných	75		75		75		75		75		75	
Plastových	40		45		45		45		45		50	
Kovových	55		55		55		55		55		55	
Dřevěných	15		15		15		15		15		15	
Prodejních určených spotřebiteli	40	45	40	45	44	49	46	51	48	53	50	55
Celkem	60	65	60	60	65	70	65	70	65	70	70	80

- e) Důsledně kontrolovat zajištění tříděného sběru v obcích pro využitelné složky komunálních odpadů, minimálně komodit: papír, plasty, sklo a kovy.
- f) Zachovat spoluúčasť výrobců a dovozců obalů podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“, na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití obalových složek komunálních odpadů.
- g) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- h) Průběžně vyhodnocovat nakládání s obaly v rámci systému obce k nakládání s komunálními odpady, kapacitní možnosti systému a navrhnout opatření k jeho zlepšení.
- i) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady na regionální úrovni.

S ohledem na rámcovou směrnici o odpadech, která stanovuje pro rok 2020 recyklační cíle pro některé odpady pocházející z domácností, jsou stanoveny recyklační cíle pro spotřebitelské obaly, tzn. obaly, jejichž odpady se ve významné míře stávají součástí komunálních odpadů.

Principy systému zpětného odběru a využití obalových odpadů vycházejí ze zákona o obalech a rozhodnutí o autorizaci autorizované obalové společnosti je vydáno ve smyslu tohoto zákona.

1.3.1.6.2 Odpadní elektrická a elektronická zařízení

Za účelem splnění cílů nové směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních zabezpečit a dosáhnout:

Cíle:

- a) **Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru** odpadních elektrických a elektronických zařízení (dále jen OEEZ).

Do 31. prosince 2015 dosáhnout úrovně tříděného sběru OEEZ na jednoho občana za kalendářní rok v hodnotě uvedené v tabulce č. 3.

V letech 2016 – 2021 dosáhnout minimálních úrovní sběru OEEZ uvedených v tabulce č. 4.

Tabulka 3: Indikátor a cíl pro tříděný sběr OEEZ (kg/obyv./rok).

Indikátor: Měrná hmotnost všech OEEZ sebraných tříděným sběrem na jednoho občana za kalendářní rok (kg/obyv./rok).	
	Tříděný sběr
Cíl do 31. prosince 2015	> 5,5 kg/obyv./rok

Tabulka 4: Indikátor a cíle pro tříděný sběr OEEZ (%).

Indikátor: Minimální úroveň tříděného sběru OEEZ stanovená jako procentuální hmotnostní podíl množství OEEZ sebraných tříděným sběrem v daném kalendářním roce k průměrné roční hmotnosti elektrických a elektronických zařízení uvedených na trh v ČR v předchozích třech kalendářních
--

letech (%).	
	Tříděný sběr
Cíl pro rok 2016 (do 14. srpna 2016)	> 40 %
Cíl pro rok 2017	> 45 %
Cíl pro rok 2018	> 50 %
Cíl pro rok 2019	> 55 %
Cíl pro rok 2020	> 60 %
Cíl pro rok 2021 (do 14. srpna 2021)	65 % (85% produkovaného)

Dle směrnice 2012/19/EU se do 31. prosince 2015 se uplatňuje úroveň tříděného sběru v průměru nejméně čtyř kilogramů OEEZ z domácností na osobu za rok nebo stejná úroveň hmotnosti OEEZ z domácností, jaká byla sebrána v průměru v předchozích třech letech, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší, s tím, že má být zajištěn postupný nárůst zpětného odběru v porovnání s dosaženým stavem.

Podle směrnice se od roku 2016 změní sledovaný indikátor, přičemž hodnotit se bude nejen sebrané OEEZ z domácností, ale sběr všech OEEZ. Při stanovení cílů POH je vycházeno z hodnot, u kterých byla pro ČR uplatněna derogace.

b) Zajistit vysokou míru využití, recyklace a opětovného použití elektroodpadu.

V letech 2015 – 2018 dosáhnout požadovaných % využití, recyklace a opětovného použití z celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu na sebraných OEEZ viz tabulka č. 5.

Od roku 2018 dosáhnout požadované míry (%) využití, recyklace a opětovného použití na celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu (sebraných OEEZ), viz tabulka č. 6.

Tabulka 5: Indikátory a cíle pro využití, recyklaci a opětovné použití, vztaheno k celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu (%).

Indikátor:

- a) Procentuální podíl hmotnosti výstupních frakcí ze zpracování elektroodpadu předaných k využití na celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu (všech sebraných OEEZ) (%).
- b) Procentuální podíl hmotnosti výstupních frakcí ze zpracování elektroodpadu předaných k přípravě na opětovné použití a recyklaci na celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu (všech sebraných OEEZ) (%).

	Cíle do 14. srpna 2015		Cíle od 15. srpna 2015 do 14. srpna 2018	
	Využití	Recyklace a opětovné použití	Využití	Recyklace a opětovné použití
1. Velké domácí spotřebiče	80 %	75 %	85 %	80 %
2. Malé domácí spotřebiče	70 %	50 %	75 %	55 %
3. Zařízení IT+ telekom.zař.	75 %	65 %	80 %	70 %
4. Spotřebitelská zařízení	75 %	65 %	80 %	70 %
5. Osvětlovací zařízení	70 %	50 %	75 %	55 %
5a. výbojky		80 %*		80 %*
6. Nástroje	70 %	50 %	75 %	55 %
7. Hračky a sport	70 %	50 %	75 %	55 %
8. Lékařské přístroje	70 %	50 %	75 %	55 %
9. Přístroje pro monitorování a kontrolu	70 %	50 %	75 %	55 %
10. Výdejní automaty	80 %	75 %	85 %	80 %

Tabulka 6: Indikátory a cíle pro využití, recyklaci a opětovné použití, vztaženo k celkové hmotnosti zpracovávaného elektroodpadu (%).

	Cíle od 15. srpna 2018**	
	Využití	Recyklace a opětovné použití
1. Zařízení pro tepelnou výměnu	85 %	80 %
2. Obrazovky, monitory a zařízení obsahující obrazovky o ploše větší než 100 cm ²	80 %	70 %
3. Světelné zdroje		80 %*
4. Velká zařízení	85 %	80 %
5. Malá zařízení	75 %	55 %

6. Malá zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení (žádný vnější rozměr není větší než 50 cm)	75 %	55 %
---	------	------

* (v případě výbojek výhradně recyklace)

Nová směrnice stanovuje výpočet indikátorů pro sledování míry využití odpadních elektrozařízení elektroodpadů. Tento indikátor se vypočítá jako podíl hmotnosti elektroodpadu v každé skupině elektrozařízení, který po řádném selektivním zpracování vstupuje do zařízení k recyklaci nebo využití elektroodpadu, včetně přípravy k opětovnému použití, a celkové hmotnosti zpětně odebraných elektrozařízení a odděleně sebraného elektroodpadu v každé skupině elektrozařízení, vyjádřený v procentech.

Minimální hodnoty využití, recyklace a opětovného použití do roku 2015 navazují na stávající minimální hodnoty dle směrnice 2002/96/ES a od roku 2015 se minimální hodnoty pro využití a materiálové využití zvýší o 5 % (s výjimkou zářivek a výbojek). Od roku 2018 bude provedena změna v klasifikaci elektrozařízení do skupin, avšak hodnoty pro minimální míru využití budou pro jednotlivé typy elektrozařízení zachovány.

Opatření:

- a) Legislativně nastavit povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru v intencích zvláštního „mírnějšího“ režimu pro nakládání s odpady při sběru a přepravě odpadních elektrických a elektronických zařízení.
- b) Legislativně stanovit kontrolní pravomoci vůči výrobcům a kolektivním systémům, včetně nastavení možností kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.
- c) Legislativně stanovit kontrolní pravomoci.
- d) Posilovat vazbu sběrné sítě na obecní systémy nakládání s komunálními odpady.
- e) Nastavit standardy pro sběr, přepravu a zpracování odpadních elektrozařízení a důsledně je vymáhat jednotlivými orgány státní správy a samosprávy.
- f) Lépe zabezpečit stávající sběrnou infrastrukturu proti krádežím a nelegální demontáži.
- g) Důsledně kontrolovat a vyhodnocovat fungování sběren a výkupu kovového odpadu.
- h) Zvyšovat dostupnost a počet míst sběrné sítě pro elektrozařízení, zejména malá.
- i) Zintenzivnit informační kampaně.
- j) Dodržovat hierarchii nakládání s odpady s upřednostněním opětovného použití ze strany státních i soukromých institucí.
- k) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- l) Podporovat výzkum a vývoj nových technologických postupů a recyklačních technologií se zaměřením na využití odpadních elektrických a elektronických zařízení.
- m) Podporovat zařízení zavádějící certifikované systémy environmentálního řízení EMS podle mezinárodní normy ISO 14001 nebo systému EMAS.

- n) Zajistit průkaznou evidenci výrobků uvedených na trh, zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností a dalšího nakládání s nimi.

1.3.1.6.3 Odpadní baterie a akumulátory

Za účelem splnění cílů směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech zabezpečit a dosáhnout:

Cíle:

- a) **Zvýšit úroveň tříděného sběru** odpadních přenosných baterií a akumulátorů.

V letech 2015 – 2016 dosáhnout požadovaných úrovní tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů viz tabulka č. 7.

Tabulka 7: Indikátor a cíle pro tříděný sběr odpadních přenosných baterií a akumulátorů (%).

Indikátor: Procentuální podíl hmotnosti přenosných baterií a akumulátorů sebraných tříděným sběrem na průměrné hmotnosti přenosných baterií a akumulátorů uvedených na trh v předchozích třech kalendářních letech v ČR (%).	
	Tříděný sběr
Cílový stav v roce 2016	45 %

- b) **Dosahovat vysoké recyklační účinnosti procesů recyklace** odpadních baterií a akumulátorů.

Dlouhodobě dosahovat požadované recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů. Minimální recyklační účinnost pro recyklaci výstupních frakcí recyklačního procesu na celkové hmotnosti odpadních baterií nebo akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu viz tabulka č. 8.

Tabulka 8: Indikátor a cíl pro recyklaci výstupních frakcí na celkové hmotnosti odpadních baterií nebo akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu (%).

Indikátor: Procentuální podíl hmotnosti recyklovaných výstupních frakcí recyklačního procesu na
--

celkové hmotnosti baterií nebo akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu*.	
	Cíl (2015 a dále)
	Minimální recyklační účinnost
Olověné akumulátory	65 %
Nikl-kadmiové akumulátory	75 %
Ostatní baterie a akumulátory	50 %

Cíle jsou stanoveny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES (příloha č. 3, část B)

* přesná metodika výpočtu je stanovena nařízením Komise (EU) č. 493/2012

Oba stanovené cíle jsou v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech.

Za vstupní frakci je považováno množství sebraných odpadních baterií a akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu, výstupní frakcí je hmotnost materiálů, které jsou vyrobeny ze vstupní frakce jako výsledek procesu recyklace, a které bez dalšího zpracování přestaly být odpadem nebo budou použity ke svému původnímu účelu nebo k dalším účelům, avšak vyjma energetického využití.

Opatření:

- a) Legislativně nastavit povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru v intencích zvláštního „mírnějšího“ režimu nakládání s odpady při sběru a přepravě přenosných nebo automobilových baterií a akumulátorů.
- b) Legislativně stanovit kontrolní pravomoci.
- c) Posilovat vazbu sběrné sítě na obecní systémy nakládání s komunálními odpady.
- d) Zajistit průkaznou evidenci výrobků uvedených na trh, zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností a dalšího nakládání s nimi.
- e) Podporovat výzkum a vývoj zpracovatelských a recyklačních technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí a nákladově efektivní.
- f) Zintenzivnit informační kampaně.

1.3.1.6.4 Vozidla s ukončenou životností (autovraky)

Za účelem splnění cílů směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností zabezpečit a dosáhnout:

Cíl:**a) Dosahovat vysoké míry využití při zpracování vozidel s ukončenou životností (autovraků).**

V roce 2015 a dále dosáhnout požadovaných % pro využití, recyklaci a opětovné použití při zpracování vozidel s ukončenou životností (autovraků) viz tabulka č. 9.

Tabulka 9: Indikátory a cíle pro využití, materiálové a opětovné použití frakcí, vztaženo k celkové hmotnosti sebraných vozidel s ukončenou životností (autovraků) (%).

Indikátor:		
a) Procentuální podíl hmotnosti využitých a opětovně použitých frakcí ze zpracování vozidel s ukončenou životností (autovraků) na celkové hmotnosti sebraných vozidel s ukončenou životností (autovraků) (%).		
b) Procentuální podíl hmotnosti recyklovaných frakcí ze zpracování vozidel s ukončenou životností (autovraků) na celkové hmotnosti sebraných vozidel s ukončenou životností (autovraků) (%).		
	Cíle pro rok 2015 a další	
	Využití a opětovné použití	Opětovné použití a recyklace
Vybraná vozidla	95 %	85 %

Všechny cíle jsou navrženy v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností. Indikátor je stanoven na základě opětovně použitého, recyklovaného a využitého materiálu získaného po odstranění nebezpečných látek, demontáži, drcení a následných operací po drcení. U materiálu, který je dále zpracováván, je nutné vzít v úvahu jeho skutečné využití.

Opatření:

- Diferencovat nakládání s vybranými vozidly s ukončenou životností (autovraky) a s ostatními vozidly s ukončenou životností (autovraky).
- Nastavit standardy pro sběr a zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností (autovraků) a důsledně je vymáhat jednotlivými orgány státní správy a samosprávy.
- Dodržovat hierarchii nakládání s odpady.
- Podporovat výzkum a vývoj nových technologických postupů a recyklačních technologií se zaměřením na využití „druhotných surovin“.
- Podporovat zpracovatelská zařízení zavádějící certifikované systémy environmentálního řízení EMS podle mezinárodní normy ISO 14001 nebo systému EMAS.

- f) Zajistit průkaznou evidenci výrobků uvedených na trh, zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností a dalšího nakládání s nimi.

1.3.1.6.5 Odpadní pneumatiky

V zájmu řádného odpadového hospodářství ČR prohloubit principy odpovědnosti výrobců za tuto komoditu a splnit:

Cíle:

- a) **Zvýšit úroveň tříděného sběru** odpadních pneumatik.

Dosáhnout požadované úrovně sběru pneumatik viz tabulka č. 10.

Tabulka 10: Indikátor a cíl pro sběr pneumatik uvedených na trh v ČR (%).

Indikátor: Procentuální podíl hmotnosti pneumatik sebraných tříděným sběrem na průměrné hmotnosti pneumatik uvedených na trh v ČR (%).	
	Sběr
Cílový stav rok 2016	35 %
Cílový stav rok 2020 a dále	80 %

- b) **Dosahovat vysoké míry využití při zpracování** odpadních pneumatik.

Od roku 2018 a dále dosáhnout požadovaných % pro využití, recyklaci a opětovné použití při zpracování odpadních pneumatik viz tabulka č. 11.

Tabulka 11: Indikátor a cíl pro využití pneumatik ze sebraných odpadních pneumatik (%).

Indikátor:	
a) Procentuální podíl hmotnosti využitých odpadních pneumatik na celkové hmotnosti sebraných odpadních pneumatik (%).	
	Cíle pro rok 2016 a další

	Využití
Odpadní pneumatiky	100 %

Cíl je navržen s ohledem na zájem naplňovat stanovenou hierarchii nakládání s odpady a potřebu zvýšit využití odpadních pneumatik.

Opatření:

- a) Legislativně nastavit povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru.
- b) Legislativně stanovit kontrolní pravomoci.
- c) Legislativně zakotvit princip zvláštního „mírnějšího“ režimu pro nakládání s odpady při sběru odpadních pneumatik.
- d) Posilovat vazbu sběrné sítě na obecní systémy nakládání s komunálními odpady s tím, že budou stanoveny parametry sběrné sítě za účelem minimalizace nákladů pro obce v oblasti nakládání s odpadními pneumatikami.
- e) Zintenzivnit informační kampaně.
- f) Dodržovat hierarchii nakládání s odpady.
- g) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- h) Podporovat výzkum a vývoj nových technologických postupů a recyklačních technologií se zaměřením na využití „druhotných surovin“.
- i) Zajistit průkaznou evidenci výrobků uvedených na trh, zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností a dalšího nakládání s nimi.

1.3.1.7 Kaly z čistíren komunálních odpadních vod

Za účelem zlepšení nakládání s uvedenými odpady přijmout:

Cíl:

- a) **Podporovat technologie využívání kalů z čistíren komunálních odpadních vod (ČOV).**

Opatření:

- a) Sledovat a hodnotit množství kalů z komunálních ČOV a množství těchto kalů využitých k aplikaci na půdu (kompostování a přímé použití kalů na zemědělské půdě).

- b) Na základě legislativně stanovených mikrobiologických a chemických parametrů důsledně kontrolovat kvalitu upravených kalů určených k aplikaci na půdu.
- c) Podporovat z veřejných zdrojů investice spojené s energetickým využíváním kalů z ČOV s odpovídající produkcí kalů.
- d) Podporovat výzkum zaměřený na monitorování obsahu reziduí léčiv a přípravků osobní hygieny v odpadních vodách a jejich průniku do kalů z ČOV. Na základě výsledků výzkumu průběžně navrhovat a realizovat opatření k nakládání s kaly z ČOV s ohledem na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
- e) Ve spolupráci s rezortem Ministerstva zdravotnictví podporovat osvětové kampaně zaměřené zejména na obyvatelstvo, k odstraňování léčiv, chemických prostředků a odpadů v souladu s právními předpisy v této oblasti tj. odstraňování mimo kanalizační sítě.
- f) Připravit právní úpravu nakládání s kaly z ČOV v návaznosti na novou případně aktualizovanou směrnicí 86/278/EHS o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství (v souladu s termínem směrnice).

Cíl vychází z odborných diskusí v rámci EU spojených s požadavky na revizi směrnice 86/278/EHS.

1.3.1.8 Odpadní oleje

Za účelem minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí přijmout:

Cíl:

- a) **Zvyšovat materiálové a energetické využití odpadních olejů.**

Opatření:

- a) Zabraňovat mísení olejů v místech jejich vzniku, soustřeďování a skladování s ohledem na jejich následné využití.
- b) Odpadní oleje nevhodné k materiálovému využití přednostně energeticky využívat.
- c) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpadními oleji.

1.3.1.9 Odpady ze zdravotnické a veterinární péče

Za účelem minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí přijmout:

Cíl:

- a) **Minimalizovat negativní účinky při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí.**

Opatření:

- a) Ve spolupráci s rezortem Ministerstva zdravotnictví legislativně stanovit pravidla pro nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče se zaměřením na sběr, třídění, shromažďování, úpravu, přepravu a odstraňování odpadů ze zdravotnických, veterinárních a jim podobných zařízení, např. domácí péče a samoléčení.
- b) S odpady ze zdravotnické a veterinární péče s nebezpečnými vlastnostmi nakládat dle hierarchie nakládání s odpady a dle dostupných technologií s upřednostněním BAT.
- c) Ve spolupráci s rezortem Ministerstva zdravotnictví legislativně stanovit parametry pro účinnost hygienizace dekontaminačních zařízení včetně parametrů kvality s návaznou důslednou kontrolou.
- d) Navázat spolupráci se zainteresovanými stranami v oblasti osvěty nakládání s odpady ze zdravotnických, veterinárních a jim podobných zařízení s cílem zabezpečit nakládání s odpadem z těchto zařízení v souladu s platnou legislativou se zaměřením zejména na důsledné oddělování od odpadu komunálního, zařazování odpadu do kategorie dle jeho skutečných vlastností.
- e) Legislativně stanovit školení pro všechny zaměstnance, kteří nakládají s odpady ze zdravotnických, veterinárních a jim podobných zařízení včetně pracovníků podílejících se na jednotlivých krocích nakládání s těmito odpady.
- f) Ve spolupráci s rezortem Ministerstva zdravotnictví vypracovat aktualizované metodiky pro nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče zahrnující současné trendy a principy dané WHO a EU.

1.3.2 Specifické skupiny nebezpečných odpadů

Za účelem zlepšení nakládání s dále uvedenými skupinami odpadů a minimalizace nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí přijmout následující cíle a opatření:

1.3.2.1 Odpady a zařízení s obsahem PCB

Cíle:

- a) **Předat veškerá zařízení a odpady s obsahem PCB do konce roku 2025 oprávněným osobám, nebo zařízení, a odpady s obsahem PCB do této doby dekontaminovat.**
- b) **Odstranit odpady s obsahem PCB v držení oprávněných osob k nakládání s odpady do konce roku 2028.**

Opatření:

- a) Legislativně upravit pravidla pro stávající odpady PCB a zařízení s obsahem PCB.

- b) Lehce kontaminovaná zařízení a zařízení s obsahem PCB a objemem náplně menším než 5 l předat oprávněným osobám k nakládání s tímto druhem odpadu nebo dekontaminovat nejdéle do konce roku 2025.

1.3.2.2 Odpady s obsahem perzistentních organických znečišťujících látek (POPs)

Cíle:

- a) **Zvýšit povědomí o POPs a jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí.**
- b) **Kontrolovat výskyt POPs** zejména u odpadů uvedených v příloze V nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách ve znění nařízení Komise (EU) č. 756/2010.

Opatření:

- a) Realizovat informační kampaně zaměřené na možnost výskytu POPs v odpadech.
- b) Identifikovat zdroje možných úniků POPs.
- c) Stanovit metodiku pro kontrolu výskytu POPs ve vybraných odpadech.

1.3.2.3 Odpady s obsahem azbestu

Cíl:

- a) **Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem azbestu na lidské zdraví a životní prostředí.**

Opatření:

- a) Reflektovat na legislativní změny EU v oblasti nakládání s odpady azbestu s důrazem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.
- b) Vypracovat ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR), Ministerstvem zdravotnictví (MZ) postup pro stavební úřady, jak v rámci stavebního řízení pro rekonstrukce a demolice staveb ovlivnit žádoucím způsobem manipulaci s odpady z azbestu.
- c) Provádět trvalou osvětu a kontrolu dodržování bezpečného nakládání a hygieny práce při nakládání s azbestem. MŽP ve spolupráci s MZ provede informační kampaň pro obyvatele a zajistí provádění kontrol příslušnými kontrolními orgány.
- d) Ekonomicky zvýhodnit odstraňování odpadů s obsahem azbestu.

1.3.2.4 Odpady s obsahem přírodních radionuklidů

Cíl:

- a) **Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem přírodních radionuklidů na lidské zdraví a životní prostředí.**

Opatření:

- a) Kontrolovat nakládání s tímto druhem odpadu (Státní úřad pro jadernou bezpečnost).

1.3.3 Další skupiny odpadů

1.3.3.1 Vedlejší produkty živočišného původu⁹ a biologicky rozložitelné odpady z kuchyní a stravoven¹⁰

Za účelem zlepšení nakládání s uvedenými odpady, produkty a minimalizace nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí přijmout následující cíle a opatření:

Cíle:

- a) **Snižovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve směsném komunálním odpadu, které jsou původem z veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení).**
- b) **Správně nakládat s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu a snižovat tak negativní účinky spojené s nakládáním s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.**

⁹ "vedlejšími produkty živočišného původu" jsou dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 celá těla zvířat nebo jejich části, produkty živočišného původu, nebo jiné produkty získané ze zvířat, které nejsou určeny k lidské spotřebě, včetně oocytů, embryí a spermatu

¹⁰ Biologicky rozložitelným odpadem z kuchyní a stravoven (odpadem ze stravovacích zařízení ve smyslu Nařízení Komise (EU) Č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice) se rozumí veškerý potravinářský odpad včetně použitého stolního oleje s původem v restauracích, stravovacích zařízeních a kuchyních včetně ústředních kuchyní a kuchyní v domácnosti.

Opatření:

- a) Podporovat vytvoření systému pravidelného sběru a svozu biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu do schválených zpracovatelských zařízení, zejména bioplynových stanic a kompostáren.
- b) Zajistit podmínky pro sběr použitých stolních olejů a tuků původem z veřejných stravovacích zařízení, centrálních kuchyní a domácností.
- c) Podporovat rozvoj systému sběru a svozu použitých stolních olejů a tuků od původců a z domácností.
- d) Podporovat rozvoj zařízení pro zpracování odpadních olejů a tuků, zvláště zařízení sloužících k výrobě energie (bioplynové stanice, zpracování na bionaftu nebo jiné produkty pro technické využití).
- e) Důsledně kontrolovat nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a s vedlejšími produkty živočišného původu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009.
- f) Sledovat a hodnotit vývoj v nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu, navrhopvat a přijímat odpovídající opatření.
- g) Ve spolupráci s rezortem Ministerstva zemědělství podporovat osvětové kampaně k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu v souladu s právními předpisy v této oblasti.

Cíle jsou navrženy s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 o vedlejších produktech živočišného původu.

1.3.3.2 Odpady železných a neželezných kovů

V zájmu zajištění konkurenceschopného hospodářství a zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích ČR je stanoven:

Cíl:

- a) **Zpracovávat kovové odpady a výrobky s ukončenou životností na materiály za účelem náhrady primárních surovin.**

Zásady:

- a) Pohlížet na kovové odpady železných a neželezných kovů a odpady drahých kovů jako na strategické suroviny pro průmysl ČR.
- b) Při nakládání s kovovými šrotky se řídit nařízením Rady EU č. 333/2011, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy určité typy kovového šrotu přestávají být odpadem.

- c) Při nakládání s měděným šrotem se řídit nařízením Komise EU č. 715/2013, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy měděný šrot přestává být odpadem.

Opatření:

- a) Rozšiřovat počet míst zpětného odběru (sběru) výrobků s ukončenou životností, za účelem získání většího množství surovin strategických vzácných kovů.
- b) Podporovat rozvoj moderních kvalitních technologií zpracování výrobků s ukončenou životností v ČR.
- c) Analyzovat a upravit podnikatelské prostředí v oblasti sběru a výkupu odpadů.
- d) Zvýšit kontrolní činnost v oblasti výkupu kovových odpadů.

1.4 Zásady pro vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady

V zájmu dosažení cíle vytvořit komplexní a přiměřenou síť zařízení k nakládání s odpady na celostátní úrovni, i regionální úrovni v souladu s principy „soběstačnosti a blízkosti“ a zároveň s úmyslem vycházet z hierarchie nakládání s odpady a podporovat moderní technologie s environmentálně přidanou hodnotou, bude vyvážená a efektivně fungující síť zařízení pro nakládání s odpady zahrnovat skupiny zařízení o různých kapacitách a významu, s ohledem na začlenění jednotlivých zařízení do systému hospodaření s odpady na lokální, regionální a nadregionální úrovni. Síť zařízení k nakládání s odpady by měla zahrnovat i moderní inovativní technologie.

Na základě koncepčně stanovených priorit a potřeb odpadového hospodářství ČR vyplývá nezbytnost stanovit a koordinovat síť zařízení k nakládání s odpady ve větší vazbě na regionální situaci v odpadovém hospodářství. Síť zařízení k nakládání s odpady má být optimálně nastavena hlavně z regionálního hlediska. Je třeba sledovat reálnou potřebnost, ekonomickou konkurenceschopnost a udržitelnost zařízení pro nakládání s odpady v daném regionu.

Optimalizace sítě zařízení bude umožněna rovněž díky finanční podpoře z Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 v rámci realizace strukturální podpory EU pro ČR. OPŽP 2014-2020 bude nastaven za účelem plnění cílů POH ČR.

U zařízení nadregionálního významu, kterými mohou být např. zařízení pro energetické využití odpadů, je nutné zohlednit mezikrajovou spolupráci.

Kraj (region) si systémově stanoví primární potřeby a kapacity zařízení pro nakládání s odpady a jejich využívání na svém území ve vazbě na odpadové hospodářství v regionu a ČR.

Kraje při analýze zařízení na svém území mohou postupovat ve spolupráci s MŽP.

Tato skutečnost je předpokladem pro efektivní směřování veřejné podpory na rozvoj zařízení pro nakládání s odpady, či jiných aktivit odpadového hospodářství.

Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH ČR a POH krajů bude síť zařízení k nakládání s odpady optimálně nastavena jak z celostátního, tak z regionálního hlediska, ve vztahu k plnění plánů odpadového hospodářství

Cíl:

- a) **Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení k nakládání s odpady na území České republiky.**

Síť zařízení k nakládání s odpady

Základní dělení zařízení

Základem pro stanovení zásad a specifikace zařízení je vymezení zařízení a jejich role v regionálních systémech nakládání s odpady. Z tohoto pohledu lze zařízení rozdělit následujícím způsobem:

Zařízení s možným nadregionálním významem:

- Zařízení pro energetické využití.
- Zařízení pro využití nebo odstranění ostatních odpadů (např. skládky).
- Zařízení pro využití nebo odstranění nebezpečných odpadů.
- Zařízení pro využití vhodných biologicky rozložitelných odpadů z obcí (např. kompostárny, bioplynové stanice).
- Systémy svozu, přepravy včetně překládacích stanic.
- Zařízení pro dotřídění a úpravu odpadů.
- Systémy sběru využitelných, objemných, nebezpečných, směsných a dalších odpadů, včetně zpětného odběru výrobků.
- Zařízení a technologie pro zpracování a materiálové využití vytríděných a upravených odpadů.

Ostatní zařízení nutná pro zajištění funkčnosti sítě zařízení k nakládání s odpady:

- Zařízení pro využití „druhotných surovin“.
- Demontážní linky na vybrané výrobky s ukončenou životností (včetně vozidel s ukončenou životností).

Doplňková zařízení:

- Výkupny odpadů.
- Dotřídňovací zařízení pro směsný komunální odpad.
- Dotřídňovací zařízení pro objemný odpad.
- Zařízení pro spoluspalování odpadů.

Podrobnější popis jednotlivých zařízení a procesů

Systémy sběru, shromažďování a výkupu odpadů:

- Oddělený sběr využitelných složek do barevně rozlišených sběrných nádob, velkokapacitních kontejnerů, případně pytlový sběr.
- Oddělený sběr bioodpadů do speciálních sběrných nádob, příp. pytlový sběr.
- Sběrné dvory pro sběr objemných odpadů, nebezpečných odpadů, odpadů ze zeleně, stavebních odpadů.
- Místa zpětného odběru elektrozařízení, baterií, pneumatik, doplňkový sběr využitelných složek.
- Sběr směsného komunálního odpadu do nádob a velkokapacitních kontejnerů.
- Sběr dalších odpadů (čištění ulic apod.).
- Výkupny odpadů – (kovy atd.).

Systémy svozu a přepravy odpadů:

- Soubor speciálně vybavených automobilů ke svozu odpadu ze sběrných nádob všech druhů (včetně pytlového sběru).
- Kontejnerové nosiče s velkokapacitními kontejnery.
- Překládací stanice (slouží k zefektivnění přepravy odpadu na delší vzdálenosti).

Zařízení na úpravu a využití odpadů:

- Dotřídňovací zařízení na papír, plast (roztřídění, lisování apod. za účelem výroby „druhotné suroviny“).
- Dotřídňovací zařízení a následná úprava skla (dotřídění, drcení, sušení apod. za účelem výroby materiálu pro konečné zpracovatele).
- Dotřídění a lisování kovových odpadů v kovošrotech.
- Dotřídění a úprava ostatních druhů využitelných odpadů.
- Zařízení na energetické využití odpadu.

Zařízení na zpracování a využití bioodpadů:

Zařízení vhodná pro zpracování a využití bioodpadů vycházející z vlastností a původu bioodpadu. Jsou to především:

- Zařízení založená na aerobním rozkladu biologicky rozložitelného odpadu, jedná se o různé typy kompostáren. Tato zařízení jsou vhodná pro odpad rostlinného původu (odpad z veřejné zeleně, ze zahrad, z domácností).
- Zařízení založená na anaerobním rozkladu biologicky rozložitelného odpadu, jedná se zejména o zařízení s anaerobním rozkladem (digescí) (např. bioplynové stanice). Tato zařízení jsou po

instalaci stupně hygienizace vhodná pro bioodpad živočišného původu, odpad ze stravovacích zařízení apod.

- Větší zařízení pro aerobní rozklad (kompostování) nebo anaerobní rozklad (digesci) odpadu, koncipovaná na zpracování zemědělských, potravinářských a dřevních odpadů (příp. kalů), ke kterým jsou komunální odpady přidávány.
- Zařízení pro materiálové využití biologicky rozložitelného odpadu především dřevní hmoty, jedná se o technologie výroby dřevovláknitých desek z drčené dřevní hmoty.
- Zařízení k energetickému využití biologicky rozložitelného odpadu.
- Ostatní zařízení na úpravu a využití odpadů.

Zařízení na odstraňování odpadů:

- Skládky skupiny S-inertní odpad (S-IO) – určené pro inertní odpady.
- Skládky skupiny S-ostatní odpad (S-OO) – určené pro odpady kategorie ostatní, které dále se dělí na podskupiny:
 - S-OO1 – skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadu kategorie ostatní, odpad s nízkým obsahem organických biologicky rozložitelných látek a odpadu z azbestu za podmínek stanovených v prováděcím právním předpise¹¹.
 - S-OO3 - skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadu kategorie ostatní, odpad včetně odpadů s podstatným obsahem organických biologicky rozložitelných látek, odpadů, které nelze hodnotit na základě jejich vodného výluhu, a odpadů z azbestu za podmínek stanovených v prováděcím právním předpise¹². Na tyto skládky nebo sektory nesmějí být ukládány odpady na bázi sádry.
- Skládky skupiny S-nebezpečný odpad (S-NO) – určené pro nebezpečné odpady.
- Spalovny nebezpečných odpadů.

Zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady

Zásady:

- a) Podporovat výstavbu zařízení v souladu s hierarchií pro nakládání s odpady.
- b) Vytvořit podmínky pro dobudování celostátní sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady.
- c) Navrhovat nová zařízení v souladu s nejlepšími dostupnými technikami (BAT).
- d) Využívat stávající zařízení, která vyhovují požadované technické úrovni podle bodu c).
- e) Z veřejných zdrojů podporovat výstavbu zařízení, u kterých bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jejich provozování na regionální i celostátní úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení a v souladu s plány odpadového hospodářství kraje a ČR.
- f) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení k nakládání s odpady z pohledu zajištění vstupů příslušných druhů odpadů, s nimiž bude

¹¹ Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

¹² Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

nakládáno, včetně posouzení podkladů dokládajících, že v dané oblasti je dostatek odpadů pro technologii nebo systém pro nakládání s odpady, a že zařízení je adekvátní z hlediska kapacity.

- g) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení k nakládání s odpady z pohledu smluvního zajištění odbytu výstupů ze zařízení.
- h) Při podpoře z veřejných zdrojů u materiálového využití biologicky rozložitelných odpadů klást důraz na dodržování uzavřeného cyklu, vyžadovat doložení zajištění odbytu pro využití kompostu na zemědělské půdě nebo k rekultivacím.
- i) Preferovat a z veřejných zdrojů podporovat výstavbu zařízení, u kterých je výstupem dále materiálově využitelný produkt.
- j) K podpoře z veřejných zdrojů doporučovat zařízení odpovídající svou kapacitou regionálnímu významu, která budou platnou součástí regionálního systému nakládání s odpady.
- k) K prokázání potřebnosti zařízení s navrženou kapacitou v daném regionu a pro podporu tohoto zařízení z veřejných zdrojů bude třeba doporučující stanovisko kraje. Stanovisko kraje se bude opírat o soulad s platným POH kraje a o podklady prokazující deficit takovýchto zařízení identifikovaný v rámci vyhodnocení plnění cílů POH kraje.
- l) Zpracovat postupně požadavky na vytváření sítě zařízení do souboru výstupů územního plánování jako důležitý podklad pro rozhodování o dalším rozvoji (zejména průmyslových zón).
- m) Nepodporovat výstavbu nových skládek odpadů z veřejných prostředků.
- n) Zvážit možnost vymezení odpadových toků a podmínek jejich zpracování, za kterých nebude vyžadováno povolení k provozu zařízení.
- o) Informovat o kritériích a podmínkách stanovených na úrovni EU, kdy odpad přestává být odpadem a metodicky objasnit postupy vedoucí k vyjmutí z odpadového režimu.
- p) Podporovat v rámci výzkumných záměrů projekty zaměřené na vývoj nových technologií využití, recyklace a zpracování odpadu nebo ověření dosud v České republice neprovozovaných technologií a zařízení k nakládání s odpady.

Opatření:

- a) Průběžně vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na regionální úrovni.
- b) Vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na celostátní úrovni.
- c) Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH krajů stanovovat potřebná zařízení pro nakládání s odpady v regionech.
- d) Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH ČR stanovovat preferovaná a k podpoře z veřejných zdrojů doporučená zařízení pro nakládání s odpady.

Sběr odpadů

V zájmu dosažení cíle vytvořit komplexní a přiměřenou síť zařízení k nakládání s odpady na celostátní úrovni v souladu hierarchií pro nakládání s odpady a v zájmu dosažení cíle maximálně využívat odpady jako zdroje surovin a rovněž za účelem snížení emisí skleníkových plynů pocházejících z odpadu na skládkách, rozvíjet systémy sběru komunálních odpadů. I nadále zachovat sběrný a výkupný kovů s tím, že bude zpřísněn systém udělování a odebírání souhlasu k provozu zařízení ke sběru odpadů.

Zásady pro sběr odpadů

Zásady:

- a) U záměrů typu sběrných dvorů bude zajištěno shromažďování papíru, kovu, plastu, skla, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů a prostor pro místo zpětného odběru elektrických a elektronických zařízení.
- b) Podporovat tříděný sběr využitelných složek komunálních odpadů, se zahrnutím obalové složky, prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst v obcích, minimálně na papír, kov, plast a sklo, za předpokladu využití existujících systémů sběru a shromažďování odpadů, a pokud je to možné i systémů sběru vybraných výrobků s ukončenou životností, které jsou zajišťovány povinnými osobami tj. výrobci, dovozci, distributory.
- c) Podporovat tříděný sběr bioodpadů.
- d) Podporovat tříděný sběr nebezpečných složek komunálních odpadů s cílem dosáhnout environmentálně šetrného nakládání s odpady.
- e) V zařízeních ke sběru a výkupu odpadů a místech zpětného odběru výrobků s ukončenou životností umožnit odkup či bezplatný odběr pro občany.

1.5 Zásady pro rozhodování při přeshraniční přepravě, dovozu a vývozu odpadů

V zájmu dosažení cíle neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů zdraví lidí a životní prostředí, postupovat při rozhodování ve věcech přeshraniční přepravy, dovozu a vývozu odpadů podle zásad vyplývajících z přímo použitelného evropského předpisu - nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů („nařízení o přepravě odpadů“).

Cíl:

- a) **Neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů lidské zdraví a životní prostředí v České republice.**

Zásady:

- a) Vnitrostátní a mezistátní spolupráce při prosazování nařízení o přepravě odpadů, zejména v oblasti kontroly a metodiky přeshraniční přepravy odpadů se sousedními státy a v ČR mezi orgány veřejné správy navzájem.
- b) Odpad vzniklý v ČR se přednostně odstraňuje v ČR.
- c) Přeshraniční přeprava odpadů z ČR za účelem jejich odstranění se povoluje pouze v případě, že v ČR není dostatečná kapacita k odstranění určeného druhu odpadu způsobem účinným a příznivým z hlediska vlivu na životní prostředí.
- d) Přeshraniční přeprava odpadu do ČR za účelem odstranění je zakázána.
- e) Odpad vzniklý v ČR se přednostně využívá v ČR, nejedná-li se o jeho využití v jiných členských státech Evropské unie.
- f) Přeshraniční přeprava odpadů do ČR za účelem využití se povoluje pouze do zařízení, která jsou provozována v souladu s platnými právními předpisy, a která mají dostatečnou kapacitu.

- g) Posuzují se všechny fáze nakládání s odpadem až do jeho předání do konečného zařízení k využití nebo odstranění.
- h) Pokud jsou do ČR přepravovány odpady určené k předběžnému využití v režimu obecných požadavků na informace podle článku 18 nařízení o přepravě odpadů, vyžaduje se uvedení informací o následném jiném než předběžném využití v doprovodném dokladu podle přílohy VII nařízení o přepravě odpadů nebo v jeho příloze.
- i) Přeshraniční přeprava odpadu do ČR za účelem energetického využití ve spalovně komunálního odpadu je zakázána, pokud by v důsledku přeshraniční přepravy musel být odstraňován odpad vznikající v ČR nebo by v důsledku přeshraniční přepravy musel být odpad vznikající v ČR zpracován způsobem, který není v souladu s plány odpadového hospodářství.
- j) Směsný komunální odpad se posuzuje, včetně případů, kdy byl podroben pouze mechanické úpravě, gravitační separaci hustotních frakcí nebo obdobnému zpracování, které podstatně nezměnilo jeho vlastnosti, vždy v souladu s čl. 3 odst. 5 nařízení o přepravě odpadů.
- k) Přeshraniční přeprava kalů pocházejících ze zahraničních čistíren odpadních vod za účelem výroby kompostu a následné rekultivace v ČR nebo za účelem přímého použití kalů k rekultivaci se může povolit pouze v případě, pokud jsou tyto kaly stabilizované, hygienizované a prokazatelně bez nebezpečných vlastností.
- l) Zpětně odebrané výrobky se při přeshraniční přepravě z ČR do zahraničí považují za odpady okamžikem předání zpětně odebraných výrobků k přeshraniční přepravě.
- m) MŽP může vznést námitku proti oznámené přeshraniční přepravě odpadu, pokud byla oznamovateli nebo příjemci v době pěti let před vydáním rozhodnutí o přepravě odpadu pravomocně uložena sankce za porušení právních předpisů na úseku odpadového hospodářství.
- n) MŽP může vznést námitku proti oznámené přeshraniční přepravě odpadu, pokud bylo oznamovateli nebo příjemci v době pěti let před vydáním rozhodnutí o přepravě odpadu uloženo nápravné opatření za porušení právních předpisů na úseku odpadového hospodářství a je prokázáno, že toto nápravné opatření v uložném termínu nesplnil.
- o) Osoby, které odpovídají za nedokončenou nebo nedovolenou přepravu, jsou povinny uhradit náklady spojené s dopravou, využitím, odstraněním a uskladněním odpadu. Tyto osoby odpovídají za úhradu nákladů společně a nerozdílně. Pokud takové osoby nejsou zjištěny, náklady nese stát.

1.6 Opatření k omezení černých skládek a litteringu a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl

V zájmu dosažení cíle omezit vznik černých skládek a littering, přijmout zejména na úrovni měst a obcí, i státu, následující opatření:

Cíl:

- a) **Omezit vznik „černých skládek“ a littering odpadů.**
- b) **Zajistit správné nakládání s odpady umístěnými na „černých skládkách“ a s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl.**

Opatření:

- a) Legislativně stanovit odpovědnost majitele nemovitosti zajistit nakládání s odpadem, jehož původce není znám, nacházejícím se na jeho nemovitosti. Nastavit systém následného uhrazení účelně vynaložených nákladů z veřejných prostředků v případě, že vlastník nemovitosti prokáže, že umístění odpadu na svou nemovitost nezpůsobil nebo mu nemohl zabránit.
- b) Legislativně zakotvit, že v případě, kdy nabývá nový vlastník vlastnického práva k nemovitosti, stává se také vlastníkem odpadů, které jsou na nebo v této nemovitosti umístěny.
- c) Efektivní tvorba programů osvěty a výchovy na úrovni samospráv měst a obcí včetně podpory, zejména formou zajištění financování těchto programů.
- d) Zapojení veřejnosti do programů a akcí vedoucích k formování pozitivního postoje k udržení čistoty prostředí a správného nakládání s odpady.
- e) Aktivní zapojení výrobců při tvorbě programů marketingových kampaní pro spotřebitele jejich produktů nebo služeb.
- f) Efektivně využívat udělování pokut za znečišťování veřejných prostranství^{13 14}.
- g) Zvýšení maximální hranice výše pokuty přestupku neoprávněného založení skládky nebo odkládání odpadů mimo vyhrazená místa.
- h) Zaměřit se na kontrolu osob a subjektů oprávněných k podnikání (zejména malých subjektů - živnostníků) ze strany úřadů obcí s rozšířenou působností.
- i) Zapojit vybrané osoby a subjekty oprávněné k podnikání (zejména malé subjekty – živnostníky) do systému nakládání s odpady z obcí na základě vyhlášky obce včetně zpoplatnění těchto osob/subjektů za zapojení do systému nakládání s odpady v obcích.
- j) Informovat občany a podnikatelské subjekty o možnostech pokutování za aktivity spojené s litteringem a vznikem černých skládek.
- k) Optimálně nastavit systém a logistiku sběru a svozu odpadů na úrovni měst a obcí (směsného komunálního odpadu, vyříděných složek komunálních odpadů, objemného nebo nebezpečného odpadu, odpadů z odpadkových košů z veřejných prostranství a čištění veřejných prostranství).
- l) Zavést na úrovni měst a obcí komunikační kanály, přes které by občané měli možnost hlásit nelegálně uložené odpady na veřejných prostranstvích nebo přechodné uložení odpadů v okolí sběrných hnízd a kontejnerů.
- m) Využívat institutu veřejně prospěšných prací či institutu veřejné služby ze strany samospráv měst a obcí pro zajištění úklidu a obsluhy veřejných prostranství včetně aktivit spojených s odstraňováním černých skládek.

¹³ V současné době platí v ČR zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kde je v rámci přestupků proti veřejnému pořádku v § 47 odst. 1 písm. h) popsána podstata přestupku neoprávněného založení skládky nebo odkládání odpadků nebo odpadů mimo vyhrazená místa a navazující odstavec 2 umožňuje uložit pokutu v maximální výši do 50 000 Kč. A v § 47 odst. 1 písm. d) tohoto zákona je popsána podstata přestupku znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení anebo zanedbání povinnosti úklidu veřejného prostranství. Maximální výše pokuty je stanovena do 20000 Kč.

¹⁴ Mimo tohoto zákona má obec nebo město možnost vydat obecní vyhlášku, kde může konkrétně stanovit aktivity, které budou pokutovány. V případě černých skládek, např. stanovení pokuty za neoprávněné založení skládky ostatních odpadů, za neoprávněné založení skládky nebezpečných odpadů a v případě litteringu, např. stanovení pokuty za neodstranění psích exkrementů, za vyhození odpadu na veřejném prostranství.

1.7 Program předcházení vzniku odpadů

V souladu s požadavkem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, o odpadech je zde začleněn Program předcházení vzniku odpadů (dále jen "Program").

Program předcházení vzniku odpadů široce zasahuje různá odvětví hospodářství ČR, dotýká se nejen sektoru nakládání s odpady, ale rovněž těžebního a výrobního průmyslu, designu, služeb, vzdělávání a osvěty, veřejné i soukromé spotřeby. Rovněž se zde promítá snaha snižovat spotřebu primárních surovin a energií. Tento rozměr musel být zohledněn při přípravě cílů a opatření.

Cíle a opatření jsou nastaveny takovým způsobem, aby jejich účinek byl efektivní.

Prevence v odpadovém hospodářství bude směřovat jak ke snižování množství vznikajících odpadů, tak ke snižování jejich nebezpečných vlastností, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí a zdraví obyvatel. Za prevenci v této oblasti je rovněž považováno opětovné využití výrobků a příprava k němu. Cíle a opatření jsou zaměřeny obecně na prevenci vzniku odpadů se zdůrazněním prevence u vybraných toků.

Hlavní přínosy Programu lze očekávat v oblasti zabezpečení dostupných informací na různých úrovních, zvýšení povědomí o problematice, zvýšení pocitu vlastní zodpovědnosti, reálného prosazování opatření jak u občana, institucí, tak u zainteresované podnikatelské sféry, zvyšování konkurenceschopnosti zapojených subjektů a celé ČR, rozvoje vědy a výzkumu v oblasti prevence vzniku odpadů.

V souvislosti s tím, že se Program předcházení vzniku odpadů ČR hlouběji zaměřuje na vytipované toky odpadů, jsou následující uvedená opatření pouze omezeným výčtem možných kroků v oblasti prevence odpadů.

Hlavní cíl:

- a) **Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.**

Dílčí cíle:

- a) **Po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů zajistit komplexní informační podporu o problematice, včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov, výzkumných programů a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.**
- b) **Zajistit účinné zapojení státní správy na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu státní správy.**
- c) **Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání „druhotných surovin“ v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty (zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR).**

- d) **Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetrící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu.**
- e) **Na všech úrovních podpořit, propagovat a dostatečně informovat o dostupných dobrovolných nástrojích (dobrovolné dohody, systémy environmentálního řízení, environmentálního značení, čistší produkce) s cílem jejich postupného rozšiřování.**
- f) **V souvislosti s jednotlivými cíli Programu, s cíli jiných programů a politik životního prostředí a s požadavky orgánů Evropské unie zajistit vhodné legislativní prostředí pro realizaci Programu.**
- g) **Věnovat maximální pozornost odpadům z potravin a vytvořit podmínky pro postupné snižování těchto odpadů na všech úrovních potravinového cyklu (fáze výroby potravin včetně jejich uvádění na trh a konzumace).**
- h) **Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.**
- i) **V součinnosti s dalšími strategickými dokumenty vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů, textilních odpadů a odpadů z výrobních směrnic s výhledem reálného snižování jejich produkce v následujících letech.**
- j) **Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů.**
- k) **Zvýšit aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory Programu předcházení vzniku odpadů.**
- l) **Zvýšit účinnost prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.**
- m) **Zajistit realizaci potřebných analytických podkladů a hodnotících nástrojů za účelem vyhodnocování účinnosti Programu předcházení vzniku odpadů a posouzení dosažených pokroků dílčích preventivních cílů a opatření.**

Opatření¹⁵:

Blok 1 - Informační podpora, vzdělávání a osvěta:

- a) Vytvořit a po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů zajistit kontinuální provoz volně přístupné informační základny o problematice předcházení vzniku odpadů na všech úrovních. Vypracovat a volně propagovat příručku pro občany, jak předcházet vzniku odpadů (se zaměřením na komunální odpad a jeho jednotlivé složky).
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, d, e, g, h, i, j, l)

¹⁵ Z důvodu přehlednosti jsou opatření rozčleněna do jednotlivých bloků. U každého opatření jsou uvedeny typy strategií a cíle, k jejichž naplnění by měla opatření pomoci. Opatření vycházejí z návrhu opatření uvedených v příloze IV směrnice 2008/98/ES o odpadech, z analýzy stávajících opatření a z analýzy odpadových toků. Zároveň zohledňují další strategické dokumenty ČR, jako např. Politiku druhotných surovin. Opatření jsou navrhována tak, aby byla rovněž v souladu s novým Operačním programem Životní prostředí na období let 2014 – 2020. Rovněž jsou zohledněny trendy vývoje odpadového hospodářství na úrovni Evropské unie a realizovaná preventivní opatření v zahraničí.

- b) Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných oděvů, textilu, obuvi, hraček, knih, časopisů, nábytku, koberců, náradí a dalších znovupoužitelných výrobků. Veřejně propagovat činnosti neziskových organizací zpětně odebírajících výrobky k opětovnému použití a podobných subjektů a zajistit vytvoření interaktivní veřejně přístupné sítě (mapy) těchto organizací a středisek.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, b, e, h, i, j)
- c) Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných elektrických a elektronických zařízení a na snížení produkce odpadů z těchto výrobků: Zajistit vypracování analýzy a podporovat vytvoření informační sítě servisních středisek pro opravy a další používání EEZ k původnímu účelu včetně přípravy pravidel pro provoz servisních středisek a systému jejich certifikace; zajistit vypracování a šíření příručky pro občany z hlediska optimalizace nákupů a používání EEZ z pohledu potencionálního vzniku odpadů.
(Strategie: informační, regulační; Naplnění cílů: a, c, f, j, l)
- d) Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů zaměřených na snížení produkce odpadů z potravin: Zajistit vypracování a šíření příručky pro občany z hlediska optimalizace nákupů potravin a jejich následného uskladnění z pohledu potencionálního vzniku odpadů; zajistit vypracování příručky pro majitele a provozovatele restaurací, hotelů a dalších stravovacích zařízení se zaměřením na předcházení vzniku odpadů z potravin.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, g)
- e) Zajistit informační a vzdělávací podporu problematiky předcházení vzniku odpadů na všech úrovních státní správy se zvláštním zaměřením na územní samosprávy měst a obcí s ohledem na stabilizaci produkce a postupné snižování produkce komunálního odpadu.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, b, h)
- f) Zajistit vypracování průvodce předcházení vzniku odpadů ze stavebnictví pro výrobce stavebních materiálů, projektanty, investory, stavební firmy a občany a zveřejnit stavební materiály s obsahem nebezpečných látek a látek mající negativní vliv na lidské zdraví a zdraví ekosystémů.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, b, i)
- g) V rámci programu Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zajistit vypracování studijního materiálu na téma předcházení vzniku odpadů a jeho následného praktického začlenění do školních osnov s cílem zvýšit povědomí o problematice.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a)
- h) V rámci aktivit kolektivních systémů a systémů zpětného odběru výrobků zajistit u všech dotčených subjektů rozšíření činností v rámci problematiky předcházení vzniku odpadů zejména formou informačních kampaní se zaměřením na zvyšování povědomí obyvatelstva.
(Strategie: informační, propagační; Naplnění cílů: a, l)
- i) Prosazovat cílenou podporu a propagaci důvěryhodných environmentálních značení a výrobků s menším dopadem na životní prostředí s cílem postupného zvyšování počtu směrnic a licencí Národního programu environmentálního značení.
(Strategie: informační, propagační, regulační; Naplnění cílů: a, b, e, h, i)

Blok 2 - Regulace a plánování:

- j) Vypracovat odbornou analýzu možnosti stanovení nových legislativních požadavků a cílů v oblasti předcházení vzniku odpadů v České republice s ohledem na aktuální vývoj legislativních předpisů EU, včetně stanovení legislativních požadavků na provozování zařízení pro opětovné použití výrobků na konci životnosti a optimalizace stávajících legislativních požadavků pro stravovací zařízení a využití potravin za účelem snižování množství odpadů z potravin. V průběhu realizace Programů předcházení vzniku odpadů důsledně implementovat a kontrolovat plnění požadavků na předcházení vzniku odpadů vyplývajících z výrobních směrnic a rámcové směrnice o odpadech a relevantních národních předpisů.
(Strategie: regulační; Naplnění cílů: b, f, g, m)
- k) Zajistit vypracování analýzy prevence vzniku odpadů u potravin včetně stravovacích zařízení a analýzy možností redukce hmotnosti potravinových obalů z pohledu případných legislativních změn.
(Strategie: regulační; Naplnění cílů: b, f, g, m)
- l) Vytvořit a realizovat plán národního programu rozvoje domácího a komunitního kompostování za účelem podpory snižování produkce biologicky rozložitelných odpadů a ukládání těchto odpadů na skládky.
(Strategie: regulační; Naplnění cílů: b, f, h, m)
- m) Zajistit vypracování odborné studie o možnostech finančních pobídek pro firmy využívající při výrobě „druhotné suroviny“ a inovující své technologie se záměrem zvýšeného využívání „druhotných surovin“ při výrobě. Vytvořit meziresortní plán zvýšeného využívání „druhotných surovin“ při výrobě.
(Strategie: regulační; naplnění cílů: b, c, d, f, m)

Blok 3 - Metodická podpora a dobrovolné nástroje:

- n) Vypracovat metodiku postupu pro komplexní vyhodnocení Programu předcházení vzniku odpadů pro ČR za účelem sledování a posouzení pokroku, jehož bylo dosaženo.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, m)
- o) Vypracovat metodiku pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení toku odpadů z potravin a odbornou studii toku těchto odpadů za účelem zjištění aktuálního stavu, získání primárních dat a sledování účinnosti prevenčních opatření v následujících letech.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, g, m)
- p) Vytvořit metodický návod pro bilanci kompostovaných materiálů v rámci domácího a komunitního kompostování za účelem hodnocení účinnosti opatření na podporu snižování produkce BRO.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, h, m)
- q) Vypracovat metodiku pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení produkce textilu a oděvů a toku obnošených a znovupoužitých oděvů a odpadů z textilu za účelem zjištění aktuálního stavu, získání primárních dat a sledování účinnosti prevenčních opatření v následujících letech.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, h, m)

- r) Vypracovat odbornou analýzu aktuálního výskytu nebezpečných látek a materiálů ve stavebnictví s ohledem na snižování nebezpečných látek ve stavebním a demoličním odpadu a navrhnout jejich adekvátní náhrady bez omezení vlastností stavebních a konstrukčních materiálů a prvků.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, i, k, m)
- s) Vypracovat odbornou studii o možnostech používání jednotlivých materiálových a konstrukčních celků demolovaných staveb k původnímu nebo jinému účelu při zachování funkčnosti materiálu.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: b, i, k, m)
- t) Vytvářet podmínky, případně realizovat dobrovolné dohody v oblastech dotčených Programem předcházení vzniku odpadů.
(Strategie: propagační, informační, regulační; naplnění cílů: a, b, c, e, g, h, i, j)
- u) Podporovat a zajišťovat nepřetržitou realizaci důvěryhodných systémů řízení v oblasti životního prostředí pro podniky. Zajistit dostatečnou informační podporu o jednotlivých systémech řízení po celou dobu účinnosti Programu předcházení vzniku odpadů.
(Strategie: propagační, informační, regulační; naplnění cílů: a, b, c, e, g, h, i, j)
- v) Prosazovat zohledňování environmentálních aspektů se zaměřením na předcházení vzniku odpadů při zadávání zakázek z veřejného rozpočtu, např. zohledňovat požadavky na environmentální systémy řízení, environmentální značení produktů a služeb, upřednostňování znovupoužitelných obalů a další; zohledňovat a upřednostňovat nabídky dokladující použití stavebních materiálů splňující environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů (environmentální systémy řízení, dobrovolné dohody, environmentální značení); zohledňovat a upřednostňovat nabídky firem dokladující ve své činnosti použití „druhotných surovin“ bezprostředně souvisejících s konkrétní zakázkou.
(Strategie: propagační, regulační; naplnění cílů: a, b, c, d, e, i)

Blok 4 - Výzkum, experimentální vývoj a inovace:

- c) Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti využívání „druhotných surovin“ ve výrobních procesech, zavádění nízkoodpadových technologií a technologií šetřící vstupní primární suroviny a v oblasti předcházení vzniku odpadů včetně zohlednění ekodesignu a hodnocení životního cyklu.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: a, c, d, k)
- d) Zajistit zakotvení a realizaci problematiky předcházení vzniku potravinových odpadů v resortních výzkumech a výzkumných programech. Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů z potravin.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: a, d, g, k)
- e) Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů s cílem prodloužit životnost výrobků, snižovat množství nebezpečných látek v nich obsažených v návaznosti na směrnice o výrobcích s ukončenou životností (obaly, elektrozařízení, baterie a akumulátory, automobily) a snižování spotřeby materiálů při výrobě.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: a, d, h, i, k)

- f) Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti udržitelné výstavby a rekonstrukce budov, snižování nebezpečných látek ve stavebních a konstrukčních materiálech a předcházení vzniku stavebních a demoličních odpadů.
(Strategie: regulační, informační; naplnění cílů: a, d, i, k)

1.8 Odpovědnost za plnění POH ČR a POH krajů a zabezpečení kontroly plnění POH ČR a POH krajů

1.8.1 Odpovědnost za plnění POH ČR a POH krajů, kontrola plnění POH ČR a POH krajů a změny POH ČR

- a) MŽP, kraje, obce a původci odpadů průběžně kontrolují vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi a naplňování stanovených cílů a opatření.
- b) Obce budou průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s komunálními odpady včetně obalové složky, nakládání se směsným komunálním odpadem, systém tříděného sběru odpadů, systém nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady, systém nakládání se stavebními odpady a výrobky s ukončenou životností, pocházejícími od občanů obce a zapojených subjektů. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti systému nakládání s odpady a s výrobky s ukončenou životností a navrhuta opatření k jeho zlepšení. Obce rovněž vyhodnocují naplňování opatření Programu předcházení vzniku odpadů, který je součástí POH obce (nebo svazku obcí).
- c) Kraje budou průběžně, minimálně v rámci vyhodnocení POH kraje, vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady, se směsným komunálním odpadem, biologicky rozložitelnými odpady, nakládání s obalovými odpady, s nebezpečnými a ostatními odpady, se stavebními odpady a s výrobky s ukončenou životností na svém území. Bude vyhodnocen systém tříděného sběru odpadů a nakládání s materiálově využitelnými složkami. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti systému nakládání s odpady a výrobky s ukončenou životností a navrhuta opatření k jeho zlepšení. Rovněž v rámci vyhodnocení POH kraje bude vyhodnocena síť zařízení pro nakládání s odpady na území kraje. Kraje rovněž vyhodnocují naplňování cílů a opatření Programu předcházení vzniku odpadů, který je součástí POH kraje.
- d) Kraj je zodpovědný za plnění POH kraje.
- e) Kraj vyhodnocuje plnění cílů stanovených v POH kraje.
- f) Kraj zpracovává zprávu o stavu plnění POH kraje, v termínu jedenkrát za dva roky do 15. listopadu za uplynulé dvouleté období. Na základě výsledků navrhuje další opatření pro podporu jeho plnění.
- g) MŽP je zodpovědné za plnění POH ČR.
- h) MŽP vyhodnocuje plnění cílů stanovených v POH ČR.
- i) MŽP v rámci vyhodnocení POH ČR bude vyhodnocovat systém nakládání s odpady na území ČR, nakládání s komunálními odpady, se směsným komunálním odpadem, biologicky rozložitelnými odpady, nakládání s obalovými odpady, s nebezpečnými a ostatními odpady, se stavebními odpady a s výrobky s ukončenou životností a dalšími odpady. Bude vyhodnocen systém tříděného sběru odpadů a nakládání s materiálově využitelnými složkami. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti systému nakládání s odpady a výrobky s ukončenou životností a navrhuta opatření k jeho zlepšení. Bude vyhodnocena síť zařízení pro nakládání s odpady na území ČR. Rovněž bude vyhodnoceno naplňování cílů a opatření Programu předcházení vzniku odpadů, který je součástí POH ČR.

- j) MŽP zpracovává zprávu o stavu plnění POH ČR, v termínu jedenkrát za dva roky do 31. prosince za uplynulé dvouleté období. Na základě výsledků navrhuje další opatření pro podporu jeho plnění.
- k) Rada pro odpadové hospodářství projednává navržená opatření pro podporu plnění POH ČR a předkládá ministrovi životního prostředí návrhy na změny POH ČR a případně i návrhy na změny souvisejících právních předpisů.

1.8.2 Hodnocení stavu odpadového hospodářství a POH ČR

Vyhodnocení stavu odpadového hospodářství a Plánu odpadového hospodářství ČR včetně Programu předcházení vzniku odpadů ČR

- a) MŽP pravidelně vyhodnocuje účinnost Plánu odpadového hospodářství ČR a Programu předcházení vzniku odpadů ČR a stanovuje další postup.
- b) MŽP hodnotí zvolenou soustavu indikátorů stavu odpadového hospodářství určených ke sledování plnění Plánu odpadového hospodářství ČR a Programu předcházení vzniku odpadů ČR a navrhuje úpravu soustavy indikátorů.
- c) MŽP hodnotí užívané nástroje v odpadovém hospodářství a stanovuje postup jejich aplikace pro odpadové hospodářství.

1.8.3 Soustava indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství a plnění POH ČR a POH krajů

1.8.3.1 Soustava indikátorů odpadového hospodářství

Indikátory jsou základními ukazateli, kterými je průběžně hodnocen stav a vývoj odpadového hospodářství v České republice. Používají se na úrovni státu, jednotlivých krajů, případně menších územních celků i původců. Indikátory umožňují sledovat plnění vytyčených cílů POH. MŽP vyhodnocuje soustavu indikátorů odpadového hospodářství a zabezpečuje její aktualizaci. MŽP zpracovává metodiky výpočtu plnění cílů POH a stanovuje způsob výpočtu jednotlivých indikátorů. Pro výpočty indikátorů odpadového hospodářství budou využita data ze základního informačního zdroje MŽP - Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH), obsahujícího data od povinných subjektů dle zákona o odpadech a zákona o zpětném odběru výrobků s ukončenou životností, a z dalších resortních databází agend.

Základní indikátory Soustavy indikátorů umožňují hodnocení odpadového hospodářství na celostátní a krajské úrovni a mají vazbu na cíle uvedené v závazné části. Na základě potřeby je možno Soustavu indikátorů OH upravit nebo rozšířit o další nové doplňkové indikátory.

1.8.3.1.1 Návrh principů jednotlivých indikátorů

System indikátorů odpadového hospodářství bude zaměřen na čtyři hlavní oblasti, ve kterých bude realizován a které usnadní řízení odpadového hospodářství a to bez zásadních změn metodik pro monitoring ukazatelů ve sledovaném období.

Jedná se o oblasti:

a) **Indikátory cílů POH**

Slouží k průběžnému (dvouletému) vyhodnocování plnění cílů stanovených v POH jak na národní, tak na krajské úrovni.

b) **Popisné indikátory**

Slouží k průběžné (roční) informaci o stavu a vývoji základních ukazatelů odpadového hospodářství jak na národní, tak na krajské úrovni.

c) **Data pro řízení odpadového hospodářství, krizové řízení, plánování, rozvoj a podporu odpadového hospodářství.**

Jedná se o ukazatele sloužící pro sledování nástrojů, které mohou být při řízení odpadového hospodářství na národní i krajské úrovni použity a jsou zaměřeny zejména na sledování a vyhodnocování zařízení pro nakládání s odpady.

d) **Data pro vykazování – reporting.**

Slouží pro plnění reportingových povinností jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

1.9 Zajištění datové základny pro hodnocení odpadového hospodářství, POH ČR a POH krajů

System sběru dat:

Je vhodné používat takový evidenční systém a systém sběru dat v oblasti odpadového hospodářství, který umožní sledovat vývoj a stanovovat trendy v oblasti odpadového hospodářství v delších časových intervalech.

Systém sběru dat v oblasti odpadového hospodářství bude nastaven tak, aby byla zajištěna kvalita dat, snížila se administrativní náročnost ohlašování, zrychlilo se zpracování dat a omezila se chybovost dat.

V zákoně o odpadech a zákoně o zpětném odběru výrobků s ukončenou životností bude upraven systém vedení evidence, ohlašování a sběru dat v oblasti odpadového hospodářství.

Ministerstvo životního prostředí bude zajišťovat sběr dat v oblasti odpadového hospodářství i v dalším období (2015-2024), na které se vztahuje Plán odpadového hospodářství ČR.

Výstupy z evidence odpadů a shromážděných dat musí zajistit:

- a) Data pro plánování a řízení odpadového hospodářství na úrovni státu, krajů (případně obcí) a pro vyhodnocování plnění vytyčených cílů v odpadovém hospodářství a v POH.
- b) Data pro hodnocení závazků vyplývajících z evropských směrnic a nařízení, umožňující splnit všechny reportingové povinnosti ČR ke všem relevantním evropským předpisům, dotazníkům, šetřením a mezinárodním smlouvám v oblasti odpadů.
- c) Podklady pro kontrolní činnost státní správy i samospráv v oblasti odpadového hospodářství.

Opatření k zajištění datové základny pro hodnocení OH a hodnocení plnění POH ČR a POH krajů:

- a) Zachování sběru dat o odpadech v kompetenci Ministerstva životního prostředí.
- b) Zachování zpracování a vyhodnocení dat o odpadovém hospodářství v kompetenci Ministerstva životního prostředí.

Opatření k zajištění kvalitní datové základny OH:

- a) **Zefektivnit a optimalizovat** systém sběru a vyhodnocení dat v oblasti odpadového hospodářství.
- b) **Vytvořit nové metodiky** zpracování a vyhodnocení dat, zajišťující reálný popis stavu odpadového hospodářství a splňující veškeré požadavky na datové výstupy (např. sledování trendů, řízení sektoru, reporting, kontrolní činnost atd.). V metodice zohlednit statistické vyhodnocování dat a zajistit objektivitu výstupů.
- c) **Vytvořit soustavu indikátorů a metodiku jejich výpočtu pro komplexní hodnocení OH, POH ČR a POH krajů.** Základní indikátory popisují reálně a objektivně stav nakládání s odpady v ČR. Pro nastavení kompletní soustavy indikátorů bude nutné respektovat principy sledování jednotlivých cílů ze závazné části POH. Indikátory odpadového hospodářství na úrovni ČR a krajů se budou vyhodnocovat každoročně, MŽP a kraje budou na základě indikátorů vyhodnocovat každé dva roky plnění Plánu odpadového hospodářství ČR a krajských plánů.

- d) **Jednoznačně definovat typy zařízení a stanovit metodiku pro sledování zařízení pro nakládání s odpady příp. vybranými výrobky s ukončenou životností v ČR.** Je nutné jednoznačně definovat jednotlivé typy zařízení, která jsou provozována v ČR a to z pohledu jejich činností (např. spalovny nebezpečných odpadů, kompostárny, bioplynové stanice atd.). Za tímto účelem bude vydán nový závazný Katalog zařízení. Je nutné upřesnit seznamy aktuálně provozovaných zařízení. Je třeba pro každý typ zařízení stanovit minimální technicko-provozní kritéria. Rovněž je nutné vydefinovat sledované ukazatele o daném zařízení (např. typ technologie, provozovaná kapacita, projektovaná kapacita atd.). S tím souvisí také rozsah vedení odpadové evidence na těchto zařízeních. Rovněž je třeba vytvořit a zpřehlednit evidenci zařízení na využití BRKO (malá zařízení, komunitní, obecní kompostárny apod.).
- e) **Stanovit indikátory a metodiku vyhodnocování projektů podporovaných z prostředků státu, EU (OPŽP 2014+)**
- f) **Poskytovat jednotný datový výstup z Informačního systému odpadového hospodářství zainteresovaným subjektům.** Na základě zpracovaných a statisticky vyhodnocených primárních dat bude vytvořen standardizovaný výstup dat o odpadovém hospodářství pro ČR, kraje, obce s rozšířenou působností, který bude poskytován dotčeným subjektům elektronicky, nebo bude vytvořena internetová aplikace, která umožní uživatelům stanovení základních ukazatelů OH pro vybrané lokality. V oblasti zpětného odběru a nakládání s výrobky s ukončenou životností bude také vytvořen standardizovaný výstup dat za ČR pro jednotlivé komodity.
- g) **Zahájit sběr ekonomických ukazatelů sektoru odpadového hospodářství.** Pro zpracovávání analytických podkladů a rozvah, vyhodnocování skutečných nákladů na hospodaření s odpady v obcích, kdy tyto údaje jsou potřebné pro posuzování veřejné podpory a vyhodnocení funkčnosti ekonomických nástrojů, je nutné zajistit pravidelné sledování ekonomických ukazatelů sektoru odpadového hospodářství. Je nutné zajistit sběr dat a následné vyhodnocení ekonomických ukazatelů odpadového hospodářství obcí a dalších segmentů odpadového hospodářství v ČR.